

Ansökan 2009

Ansökan avser år 3 i ett treårigt nationellt biblioteksutvecklingsprojekt.

Bibliotek24 år 3

I projektet har vi under år 3 för avsikt att vidareutveckla samverkan och dialog med KB, LIBRIS och Sverigebiblioteket, inte minst med tanke på framtida utveckling och förvaltning av portalen.

Projektets målsättning är också att medverka i utvecklingen av en nationell bibliotekswebb, även här i samverkan och dialog med KB, LIBRIS och Sverigebiblioteket.

Beskrivning av projektet - Metoder, målgrupper, samarbetspartner, förväntade resultat

Bibliotek24 har under år 1-2 utvecklats mot en publik och användarvänlig samsökningstjänst som under år 3 via folkbiblioteken skall marknadsföras mot slutanvändarna. Tjänsten gör det möjligt att via samsökning få tillgång till flera informationsresurser i en enda sökning; databaser, sökmotorer, fria webbresurser, bibliotekskataloger m.m. Möjligheten att samsöka förenklar för användaren som tack vare Bibliotek24 slipper behärska flera olika gränssnitt hos resurserna. Tjänsten visar och tillgängliggör också bibliotekets samlade elektroniska resurser på ett överskådligt sätt.

Tjänsten gör det också möjligt att via proxy-lösning tillhandahålla och samsöka betaltjänster, under förutsättning att avtal med leverantörerna kan åstadkommas.

Bibliotek24 är tillsammans med LIBRIS Samsök och Hälso- och sjukvårdens elektroniska Bibliotek (Eira) en av tre Metalib-/SFX- portaler i Sverige. Bland andra Metalib-portaler kan nämnas den finska Nelli-portalen samt universiteten i London och Maryland

Samsökningstjänsten Bibliotek24 är till för allmänheten, som via remote access eller walk - in use använder bibliotekets elektroniska resurser för att söka medier eller information.

Via Bibliotek24:s självregistrering kan användare skapa en egen sökprofil och bygga egna grupper av olika kvalitativa informationskällor för att på så sätt skapa sin egen individuellt anpassade samsökningstjänst, med koppling till dokument- och medieförsörjning (fjärrlån) via de lokala biblioteken. Tjänsten kommer att fungera oavsett om man befinner sig på det fysiska biblioteket eller besöker biblioteket på webben.

Projektet testar under hösten 2008 en proxylösning som på sikt kan möjliggöra att alla registrerade användare enkelt kan få tillgång till ett basutbud av betaltjänster via Bibliotek24. Projektet kan på så sätt bidra till tankarna kring en stärkt infrastruktur för digitala tjänster och förbättra alla invånarens tillgång till bibliotekstjänster som böcker, artiklar och annat copyrightbelagt material.

Bibliotek24 blir även ett verktyg och en resurs för verksamma på bibliotek för att ge snabb tillgång till medier och information vid mötet med användaren eller studenten.

Inom projektet byggs en portal för biblioteksgemensamma resurser. Ansökan om förstudie "Gemensamma bibliotekstjänster på webben" gjordes 2007-10-31, denna ansökan avslogs. Under 2008 togs dock ett kunskapsunderlag för en nationell folkbibliotekswebb fram - detta har resulterat i en dialog med olika aktörer.

Fokusområden:

- **Bibliotek24 – söktjänst**
 - Testgrupper (användare + bibliotek) – utvärdering - utveckling
 - Marknadsföring
 - Publik användning
 - Den tidigare Sesim-instansen integreras i Bibliotek24 som ett personalverktyg för hantering av infrastrukturen kring Bibliotek24:s mediehantering och övriga biblioteksgemensamma resurser.
- **Samarbete med Libris Samsök och Eira**
 - Nuläge - aktuella frågor
 - Teknik – gemensamma krav mot leverantören, driftfrågor
 - Utbildning – för slutanvändaren samt för teknikgruppen
 - Gemensamma arbetsgrupper
 - Konfigurera svenska resurser
 - Marknadsföring av samsökning i kvalitetsgranskade resurser
- **Nationell webb**
 - Fortsätta kontakter med och dialog med Sverigebiblioteket i frågan
- **Betaltjänster**
 - Fortsätta driva frågan och undersöka förutsättningar för ett gemensamt utbud av betaltjänster för de bibliotek som ingår i Bibliotek24.
 - I och med detta skapa förutsättningar för ett starkt påtryckningsmedel mot leverantörer för att tillgodose behoven av tjänsternas samsökningsbarhet och tillgång med remote access.
- **Infrastruktur kring lärande**
 - Fortsatt fokus på att skapa en infrastruktur för allas informationsförsörjning. Att bygga från grunden – nya programvaror för den här typen av söktjänster kan komma framöver, med detta blir mindre viktigt om grundstrukturen kring informationstillgången är genomarbetad.

Infrastruktur kring samsökningsstandard

Genom att bidra till den internationella infrastrukturen för samsökning ingår projektet tillsammans med andra tjänster som bl.a. LIBRIS Samsök till att göra informationsresurserna lättare tillgängliga nationellt och internationellt.

Kommunikation/arbetsätt

Tillämpa ett distansbaserat arbetsätt för projektet via projektverktyget Basecamp för projekthantering, filarkiv och asynkron kommunikation.

Fortsatt användande av distansmötesverktyget Adobe Acrobat Connect Professional för möten i realtid.

För att ytterligare stärka infrastrukturen kring informations- och medietillgång bör diskussioner fortsätta föras med Fråga Biblioteket, Samsök, KULDA, Nationell samverkan samt leverantörer av nättjänster samt andra pågående projekt och processer inom området.

Mer information i bilagorna: Ansökan år 1 och 2, Projektplan år 1 och 2, Gemensam samsökningsportal och "Kunskapsunderlag för en nationell folkbibliotekswebb".

Projektplan för Bibliotek24 år 1, 2 och 3

Historik Deltagare:

De regionala biblioteksprojekten SIM och BIN som har bedrivits i södra respektive norra Sverige har bland annat resulterat i Sesim - portalen och erfarenheter från nätbaserat lärande. I Mellansverige drevs LIM - IT projektet som fokuserade på att öka användningen av bibliotekets tjänster.

Bibliotek24 tar vid där SIM och BIN slutar och tar ett ytterligare steg i riktning mot den enskilda användarens ökade tillgång till information. Samlade erfarenheter från alla tre regionala projekt utgör en stabil grund för fortsatt och fördjupad nationell samverkan.

Bibliotek24 startade 1 september 2006 och pågår till 091231. I nuläget deltar totalt 12 län i projekt Bibliotek24.

Syfte och mål

Ge alla invånare i Sveriges samtliga kommuner samma möjlighet till information. Det innebär information på lika villkor för invånarna oavsett kommunens storlek, ekonomi etc. och oberoende av tid och rum.

Förenkla informationssökning och göra bibliotekets resurser och andra informationskällor tillgängliga för alla användare.

Bidra till att bygga upp och förstärka infrastrukturen kring bibliotekens användare och vuxna i lärande och därigenom fungera som ett stöd för denna grupp i deras tillgång till biblioteksservice.

Främja samarbete i hela landet genom utbyte av erfarenheter mellan läns- region- och folkbibliotek samt lånecentraler och på så sätt bidra till en nationell biblioteksstrategi.

Genom ett nationellt nätverk och via stärkt infrastruktur samverka på ett tydligt sätt för att användaren skall nå framgång i sitt individuella lärande, och sökande efter information och medier samt genom detta nätverk upprätthålla en gemensam standard för biblioteksservice i Sverige.

Att genom samordning samt utveckling av en publik samsökningsportal och med gemensamma nättjänster effektivt använda ekonomiska medel och resurser vid landets kommunala och regionala bibliotek

Organisation

Projektägare: Ekonomiskt ansvar. Ingår i styrgruppen. Har styrgruppens mandat att fatta beslut rörande ekonomiska frågor.

Styrgruppen: är ytterst ansvarig för projektet.

Har ekonomiskt ansvar för projektet samt för den ekonomiska redovisningen.

Ansvar för att förankra projektet bakåt på biblioteken i sina respektive regioner, samt till övriga deltagande länsbibliotekarier.

Ansvar för att utforma tydliga direktiv till projektledaren/projektledarna.

Projektledare: 2st: Huvudprojektledare och biträdande.

Projektledare tillsammans med biträdande projektledare samordnar och leder projektet på uppdrag av styrgruppen, följer upp och rapporterar till styrgruppen.

Projektledaren i samråd med biträdande projektledare ger uppdrag och direktiv till arbetsgrupper samt följer upp arbetet.

Arbetsgrupper

Bibliotek24-gruppen Huvuduppdrag: Anpassa Bibliotek24- söktjänst till allmänheten

Betaltjänstgruppen Hitta de betaltjänster som bäst anses lämpade att ingå i Bibliotek24-söktjänst.

Teknikgruppen På uppdrag av styrgruppen bygga och underhålla Bibliotek24-söktjänst.

Varje deltagande län har 1-2 kontaktpersoner för frågor som rör Bibliotek24
Dessa är i sin tur fördelade på arbetsgrupper kring bla samsökningstjänsterna
Bibliotek 24:s betaltjänster, marknadsföring m.m. Ansvarar för informations- och utbildningsfrågor i respektive län.

Kommunikation

Styrgrupp, arbetsgrupper och projektledare kommunicerar via projektverktyget Basecamp samt vid fysiska träffar när så krävs. Distansmötesverktyget Adobe Acrobat Connect Professional används vid styrgruppsmöten samt arbetsmöten inom respektive arbetsgrupp.

Projektet samordnas av en projektledare (50 %) med ansvar för samordningsfrågor, samt en biträdande projektledare (25 %) med huvudansvar för utvecklingen av Bibliotek24-söktjänst.

Projektet köper timmar fördelat på två personer i teknikgruppen med ansvar för tekniskt arbete i Sesim samt utvecklingen av det publika gränssnittet i Bibliotek24-söktjänst.

Arbetsmetoder

Portalen Bibliotek24 utvecklas och verktyget Sesim integreras i en gemensam ingång för biblioteksgemensamma resurser.

Arbetet drivs av biträdande projektledare, teknikgruppen samt intresserade läns- och kommunbibliotek.

Eftersom projektets deltagare är spridda över Sverige har Bibliotek24 också bidragit till att utveckla ett distansbaserat arbetssätt via de webbaserade verktygen Adobe Connect och Basecamp. Dessa har minskat resekostnaderna och gett möjlighet att testa nya arbetsmetoder.

Via Adobe Connect kan möten hållas i realtid via PC och webbkamera, vilket drastiskt minskat behovet av fysiska möten.

Via projektverktyget Basecamp har ett kollaborativt arbetssätt utvecklats via en webbaserad lärgemenskap där gruppen tar ansvaret för att föra arbetsprocessen framåt. De reflektioner och resultat som skrivandet och arbetet i Basecamp ger upphov till kan delas av samtliga projektdeltagare. Dessa metoder kan sedan överföras till andra projekt eller samarbeten där distansöverbyggande verktyg behövs.

Öppen struktur

Alla intresserade län skall kunna gå med under projektets gång.

Dokumentation och rapportering

Dokumentation sker löpande och publiceras på webbadressen www.bibliotek24.se (offentlig information) samt i kommunikationsverktyget Basecamp. (intern information).

Rapportering till Statens Kulturråd sker månadsvis samt med halvårsrapporter.

Aktiviteter

Hösten 2006

- Nytt avtal med Fujitsu skrivs under
- Bibliotek med befintliga personallicenser för Sesim - portalen flyttas till ny server.

Våren 2007

- Idéseminarium för styrgrupp, projektgrupp samt arbetsgrupper
- Informationsturné i deltagande län samt Limgruppen. Projektledarna ansvarar.
- En struktur för ett publikt Sesim tas fram.
- En struktur för en gemensam ingång samt utformning av en integrerad samsökportal diskuteras och tas fram. Portal för biblioteksgemensamma resurser
- Nya delprojekt skapas löpande. Lokala initiativ. Den lokala kontexten.

Hösten 2007

- Marknadsföring av verktyget Sesim – intern och externt.
- Fortsatt arbete med skapandet av den gemensamma ingången.
- Deltagande i framtidskonferens i Växjö
- Visning/ information vid Chals-seminarium i Göteborg

Våren 2008

- Utbildning i programverktyget MetaLib
- Publik version av söktjänsten Bibliotek24
- Visning av söktjänsten Bibliotek24
- Fortsatt arbete med resursurval och gränssnitt/Bibliotek24 söktjänst
- Framtagande av kunskapsunderlag för en nationell folkbibliotekswebb

Hösten 2008

- Kickoff för samtliga deltagare i arbetsgrupperna, styrgruppen samt projektledare.
- Fortsatt arbete med utvecklingen av Bibliotek24 söktjänst
- Visning + marknadsföring av Bibliotek24 söktjänst
- Arbete med användargrupper/användartester
- Fortsatt arbete hitta betaltjänster
- Samköp av serverprogramvarorna z39.50-server, SRU/SRW
- Inköp av mötesverktyget Adobe Acrobat Connect Professional, detta börjar under augusti månad användas för våra möten
- Proxylösning
- Dialogseminarium kring nationell webbutveckling – samarrangemang med SLB där samtal om nationell samverkan inleds med deltagare från Sveriges länsbibliotekarieförening, Statens Kulturråd, Kungliga biblioteket, Tpb, projekt Öppna bibliotek, Internationella biblioteket samt Informations-och lånecentraler i samverkan

2009

- Fortsatt arbete med användargrupper/användartester- sammanställningen av dessa blir en viktig utgångspunkt för mycket av det fortsatta arbetet.
- Grafisk profil Bibliotek24 söktjänst
- Fortsatt arbete med utvecklingen av Bibliotek24 söktjänst
- Arbete pågår med strukturen för medieleverans via B24/SFX:s funktion för låntagarbeställningar
- Marknadsföring av Bibliotek24 söktjänst genom deltagande i olika konferenser

Övergripande aktivitet 2009: fortsatt nationell dialog kring webbtjänster.

Bibliotek24-framåtblick

I projektet reflekterar vi också kontinuerligt över framtida drift och utveckling. Programvaror och tekniska förutsättningar förändras, nya lösningar kan bli aktuella som vi inte känner till idag. Nya strukturer kan komma att behöva utvecklas, såväl som nya tjänster – hur förvaltas de landvinningar som åstadkoms genom projekt Bibliotek24? Samordning med övriga aktörer är en aktuell fråga, så väl som tankar om vilka nya projekt som kan födas ur arbetet med Bibliotek24.